

การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

FACTOR ANALYSIS OF CREATIVE LEADERSHIP OF INSTITUTIONAL
ADMINISTRATORS UNDER MINISTRY OF CULTURE

สิริกอร์ บุตรสาลี* อำภาพรรณ ตันตินาครกุล และกาญจนา บุญภักดิ์

Sirikorn Bootsalee Ampapan Tuntinakhongul and Kanchana Boonphak
miracle_m3@hotmail.com, ampapankmitl@gmail.com and Kanchanaka67@gmail.com

ภาควิชาอุตสาหกรรม คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520
Department of Industrial, Faculty of Industrial Education and Technology,
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok 10520 Thailand

*Corresponding Author E-mail: miracle_m3@hotmail.com

(Received: October 12, 2018; Revised: November 2, 2018; Accepted: January 15, 2019)

ABSTRACT

This study aims at analyzing factors of creative leadership of institutional administrators under ministry of culture and exploring opinions level of teachers and educational staff towards these factors. The samples were teachers and educational staff under ministry of culture, selected with multistage sampling technique. The instrument was 5 rating-scale questionnaires with the index of item – objective congruence between 0.80 – 1.00, discrimination value were orderly at 0.332 - 0.809 and the reliability was .923. The data were analyzed by Exploratory Factor Analysis.

The findings revealed that :

- 1) There were three main factors including 1) flexibility and imagination; 2) practical vision; and 3) trust.
- 2) On average, the opinion's level of teachers and educational staff towards these factors was at high. The first factor with highest mean was 1) flexibility and imagination; 2) trust; and 3) practical vision.

Keywords: creative leadership; factor analysis; institutional administrators

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.80 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.332 - 0.809 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .923 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า

1) องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความยืดหยุ่นและจินตนาการ ด้านวิสัยทัศน์แนวปฏิบัติ และด้านความไว้วางใจ

2) ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความยืดหยุ่นและจินตนาการ ด้านความไว้วางใจ และด้านวิสัยทัศน์แนวปฏิบัติ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบภาวะผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษา

1. บทนำ

ภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาจัดเป็นประเด็นสำคัญที่ควรศึกษาวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างของคนต่อบริบทของแต่ละสถานศึกษา สำหรับส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ก็จำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อให้ตอบโจทย์การบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะพิเศษให้ดำเนินไปด้วยความราบรื่น หนึ่งในรูปแบบที่พบว่าเป็นไปได้และเหมาะสมกับการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่มุ่งเน้นในการสร้าง การนำ การประสาน และการจูงใจ เพื่อให้ผู้ตามยอมทำตามด้วยความสมัครใจ อาจมีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีความกล้าในการแสดงออก การกล้าเสี่ยงอย่างมีเหตุผล โดยไม่กลัวความผิดพลาดหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้น เพราะปัญหานั้นมิใช่มีทางแก้ไขเพียงทางเดียว หากแต่ยังมีหลายวิธีที่จะแก้ไขซึ่งต้องอาศัยการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันค้นหาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จากแนวคิดและทัศนะของนักวิชาการเพื่อให้ได้วิธีที่ดีที่สุด [1] ดังเช่นแนวคิดและทัศนะของ Chernin [2] ได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ควรมีคือ วิสัยทัศน์ จินตนาการ ส่วน Bennis [3] ได้ให้ทัศนะเพิ่มเติมว่าภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องกับคน กับความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจในการบริหารจัดการระบบ โครงสร้าง กระบวนการ การควบคุม ต้องมีความไว้วางใจ ต้องมีความยืดหยุ่น และ Ibbotson & Darso [4] ได้ให้ทัศนะเพิ่มเติมไว้ว่า ลักษณะของคนที่จะเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้องมีกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความท้าทาย มีความยืดหยุ่นในกฎ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งอาจจะไม่ง่ายหรือเป็นทางที่ชัดเจน

ดังนั้นการศึกษาผู้นำหรือผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงบริบทและจะต้องเป็นผู้ขับเคลื่อนให้สถานศึกษาแห่งนั้นไปในทิศทางที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สูงสุด ในส่วนของสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ที่ต้องมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม แม้จะเป็นในส่วนของส่วนหนึ่งของสังคม แต่เป็นส่วนที่สำคัญ เพราะข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทางในการสะท้อนความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม สามารถนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารวิทยาลัยช่างศิลป์ และวิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะสำหรับการบริหารสถานศึกษาให้มีความสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ Chernin (2001) Bennis (2002) Sousa (2003) Guntern (2004) Parker & Begnaud (2004) Danner (2008) Ibbotson & Darso (2008) Stoll & Temperley (2009) กิตติกาญจน์ ปฎิพันธ์ (2555) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไปและให้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ได้ 5 องค์ประกอบต้นแบบ ดังนี้ 1) ความยืดหยุ่น 2) วิสัยทัศน์ 3) จินตนาการ 4) การแก้ไขปัญหา 5) ความไว้วางใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ทำการสอนและปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ทั้งหมด 15 วิทยาลัย มีครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งหมดจำนวน 1,208 คน แบ่งเป็น วิทยาลัยช่างศิลป์จำนวน 151 คน และวิทยาลัยนาฏศิลป์ 1,057 คน (ฝ่ายทรัพยากรบุคคล สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม 2560) กลุ่มตัวอย่างคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ทำการสอนและปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ทั้งหมด 15 วิทยาลัย จำนวน 300 คน ได้มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบการพิจารณาคำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตามแนวคิดของ Hair, J. et.al. [5] ที่ได้เสนอไว้ว่า หากค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าที่ 0.50 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 250 และเพื่อป้องกันความผิดพลาดของการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 300 คนและใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีจำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถามในปัจจุบัน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง ข้อคำถามกับนิยามศัพท์ ระหว่าง 0.80 - 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.332 - 0.809 และมีค่าความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ .923

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแนบหนังสือขอความร่วมมือ หนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถามที่จัดทำในรูปแบบ Google Form นำส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ผ่านช่องทาง Online จำนวน 300 ฉบับ และดำเนินการโทรศัพท์ติดตามความคืบหน้าเป็นระยะเพื่อให้ได้รับแบบสอบถามตอบกลับ ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 296 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.67

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และสถิติที่ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก และหมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉาก ด้วยวิธี Varimax และวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

1) ผลการหมุนแกนองค์ประกอบ

หลังจากการสกัดองค์ประกอบในเบื้องต้นได้จำนวนองค์ประกอบที่มีค่า Eigenvalue มากกว่า 1 ผู้วิจัยทำการคัดเลือกองค์ประกอบตามเกณฑ์การกำหนดจำนวนองค์ประกอบทำให้ได้องค์ประกอบที่เหมาะสมทั้งหมด 3 องค์ประกอบ จากนั้นทำการหมุนแกนองค์ประกอบเพื่อให้ได้ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบในลักษณะที่ชัดเจนยิ่งขึ้นหรือให้ได้โครงสร้างอย่างง่าย โดยเลือกการหมุนแกนแบบมุมฉากด้วยวิธี Varimax และกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ที่ .50 ทำการตัดตัวแปรที่ซ้ำกัน และตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง .50 ออกภายหลังการหมุนแกน (Rotate Component Matrix) ได้ผลการวิเคราะห์ดังปรากฏต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบค่า KMO and Bartlett's Test หมุนแกนครั้งที่ 2

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		.886
Bartlett's Test of Sphericity	Approx Chi-Square	4969.796
	df	120
	Sig.	.000

จากตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy ภายหลัหมุนแกนครั้งที่ 2 ซึ่งเท่ากับ .886 พบว่ามีค่ามากกว่า .05 และจากการทดสอบนัยสำคัญด้วย Bartlett's Test of Sphericity พบว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันในขนาดที่เหมาะสมกันสามารถนำไปวิเคราะห์หองค์ประกอบได้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนองค์ประกอบ Eigenvalue ค่าร้อยละของความแปรปรวนและค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ภายหลัการหมุนแกนองค์ประกอบครั้งที่ 2 (Rotation Sums of Squared Loadings)

Component	Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Eigenvalue	% of Variance	Cumulative %	Eigenvalue	% of Variance	Cumulative %
1	9.438	58.988	58.988	4.816	30.099	30.099
2	1.682	10.513	69.502	4.485	28.033	58.132
3	1.277	7.981	77.483	3.096	19.352	77.483

จากตารางที่ 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบ โดยการสกัดองค์ประกอบ ด้วยองค์ประกอบหลัก (Principal Component Factoring) เพื่อค้นหาจำนวนองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กระทรวงวัฒนธรรม โดยพิจารณาจากค่า Eigenvalues ที่มีค่ามากกว่า 1 ตามกฎของไกเซอร์ (Kaiser's rule) จากผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ โดย องค์ประกอบที่ 1-3 มีค่า Eigenvalues จากมากไปหาน้อย เท่ากับ 4.816, 4.485 และ 3.096 ตามลำดับและเมื่อหมุนแกนแล้วพบค่าร้อยละความแปรปรวน 30.099, 58.123 และ 77.483 ตามลำดับ สามารถอธิบายความเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ได้ร้อยละ 77.483 ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 1) ความยืดหยุ่นและจินตนาการ 2) วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ 3) ความไว้วางใจ ตามลำดับ

2) ผลการจัดกลุ่มตัวแปรคัดสรรเข้าองค์ประกอบ

การหมุนแกนองค์ประกอบด้วยวิธี Varimax ภายหลัการสกัดองค์ประกอบการกำหนดองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้กำหนดค่า องค์ประกอบ (Factor Loading) ที่ .50 ขึ้นไป และตัดตัวแปรที่มีปัญหาออก [6] พบว่า ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 16 ตัวแปร สามารถจัดเข้าองค์ประกอบได้ 3 องค์ประกอบ แสดงในตารางที่ 2 - 4

ตารางที่ 3 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและจินตนาการ

รหัสตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)
X1	มีอิสระทางความคิด (ความยืดหยุ่น)	0.881
X3	รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น (ความยืดหยุ่น)	0.875
X12	สร้างทางเลือกใหม่ๆในการทำงาน (จินตนาการ)	0.767
X10	มีความคิดเชิงบวก (จินตนาการ)	0.757
X8	มีอารมณ์ขัน (จินตนาการ)	0.731
X11	สร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีความสุข (จินตนาการ)	0.661
X2	ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (ความยืดหยุ่น)	0.595
ค่า Eigenvalues		4.816
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		30.099

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 3 พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ของการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง .595 - .881 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 30.099 โดยตัวแปรทั้ง 7 ตัวแปรในองค์ประกอบนี้มาจากองค์ประกอบต้นแบบ ความยืดหยุ่น และจินตนาการ ดังนั้นจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 1 ว่า “ความยืดหยุ่นและจินตนาการ” โดยมีข้อคำถามที่ X1 ใช้วัดความสำคัญได้มากที่สุด รองลงมาคือ X3, X12, X10, X8, X11, X2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ด้านวิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ

รหัสตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)
X6	ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างภาพอนาคต (วิสัยทัศน์)	0.805
X5	ถ่ายทอดแนวคิดให้ผู้อื่นรับฟังเข้าใจตรงกัน (วิสัยทัศน์)	0.804
X16	แก้ไขปัญหาโดยอาศัยการมีส่วนร่วม (การแก้ไขปัญหา)	0.761
X4	มองภาพอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน (วิสัยทัศน์)	0.758
X15	มีกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ (การแก้ไขปัญหา)	0.714
X7	ทบทวนเป้าหมายทุกระยะเพื่อความชัดเจนร่วมกัน (วิสัยทัศน์)	0.697
ค่า Eigenvalues		4.485
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		28.033

จากตารางที่ 4 พบว่า องค์ประกอบที่ 2 ของการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง .697 - .805 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 28.033 โดยตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปรในองค์ประกอบนี้มาจากองค์ประกอบต้นแบบ วิสัยทัศน์ และการแก้ไขปัญหา ดังนั้นจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 2 ว่า “วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ” โดยมีข้อคำถามที่ X6 ใช้วัดความสำคัญได้มากที่สุด รองลงมาคือ X5, X16, X4, X15, X7 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ด้านไว้วางใจ

รหัสตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)
X19	เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล (ความไว้วางใจ)	0.899
X17	เชื่อมั่นและมั่นใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา (ความไว้วางใจ)	0.878
X18	มอบหมายงานตามความสามารถของแต่ละบุคคล (ความไว้วางใจ)	0.855
ค่า Eigenvalues		3.096
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		19.352

จากตารางที่ 5 พบว่า องค์ประกอบที่ 3 ของการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง .855 - .899 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 19.352 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรในองค์ประกอบนี้มาจากองค์ประกอบต้นแบบ ความไว้วางใจ ดังนั้นจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 3 ว่า “ความไว้วางใจ” โดยมีข้อคำถามที่ X19 ใช้วัดความสำคัญได้มากที่สุด รองลงมาคือ X17, X18 ตามลำดับ

5.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับและอันดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ในภาพรวมและรายองค์ประกอบ

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ระดับความคิดเห็น (n=296)			อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	
1. ความยืดหยุ่นและจินตนาการ	4.11	0.89	มาก	1
2. วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ	3.83	0.95	มาก	3
3. ความไว้วางใจ	3.85	0.81	มาก	2
รวม	3.93	0.88	มาก	

ไม่ว่าการณ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 6 พบว่าระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.88) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ อันดับ 1 คือ ความยืดหยุ่นและจินตนาการ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.89) อันดับ 2 คือ ความไว้วางใจ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.81) อันดับ 3 วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.95)

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญเพื่อพิจารณาจำนวนองค์ประกอบ และการหมุนแกนแบบหมุนฉากด้วยวิธี Varimax พบว่าเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ .50 พบว่า มีตัวแปรที่มีค่าความร่วมกัน (Communality) ซ้ำกัน และบางตัวแปรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง .50 จึงทำการตัดออก แล้วจึงดำเนินการหมุนแกนใหม่ด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญอีกครั้ง ภายหลังการสกัดองค์ประกอบ ผู้วิจัยกำหนดจำนวนองค์ประกอบ โดยใช้ค่า Eigenvalues และเกณฑ์ทดสอบตาม Scree Test พบว่า เมื่อถึงองค์ประกอบที่ 3 ค่า Eigenvalues จะลดลงมากจนเป็นเส้นตรงขนานกับแกน X จึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 77.483 โดยเรียงค่า Eigenvalues จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) องค์ประกอบที่ 1 “ความยืดหยุ่นและจินตนาการ” ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ค่า Eigenvalues 4.816 มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .595 - .881 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 30.099
- 2) องค์ประกอบที่ 2 “วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ” ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ค่า Eigenvalues 4.485 มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .697 - .805 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 28.033
- 3) องค์ประกอบที่ 3 “ความไว้วางใจ” ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ค่า Eigenvalues 3.096 มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .855 - .899 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 19.352

6.2 ผลการวิจัยความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

ระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม เห็นด้วยกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.88) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ องค์ประกอบที่ 1 ความยืดหยุ่นและจินตนาการ องค์ประกอบที่ 2 ความไว้วางใจ องค์ประกอบที่ 3 วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 อภิปรายผลการวิจัยแต่ละองค์ประกอบของการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

องค์ประกอบที่ 1 ความยืดหยุ่นและจินตนาการ

ความยืดหยุ่นและจินตนาการ เป็นองค์ประกอบที่มีค่า Eigenvalues สูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรมให้ความสำคัญและผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่มีองค์ประกอบทางด้านความยืดหยุ่นและจินตนาการในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสืบเนื่องมาจาก องค์ประกอบดังกล่าว เป็นการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งองค์ประกอบนี้ประกอบด้วยตัวแปรคือ การมีอิสระทางความคิด การรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การสร้างทางเลือกใหม่ๆในการทำงาน การมีความคิดเชิงบวกและมีอารมณ์ขัน การสร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีความสุข และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง เมื่อนำสององค์ประกอบระหว่างความยืดหยุ่นและจินตนาการ ดังกล่าวนี้นมารวมกัน สามารถอธิบายถึงจุดรวมสำคัญที่เป็นแนวทางเดียวกันได้ว่า เป็นการบริหารที่เกิดจากความคิดและส่งผลไปยังจินตนาการที่เป็นภาพชัดเจน จากความนามธรรมไปสู่รูปธรรม และถ่ายทอดออกมาสู่การแสดงออกทางความคิด ทัศนคติ หรือการปฏิบัติที่มีความยืดหยุ่น ตามที่ผู้บริหารได้จินตนาการไว้นั้นแล้วแสดงออกมาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เห็นภาพร่วมกันชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับความยืดหยุ่นของ Sarisa Patesin [7] ที่ว่า ความยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการคิดนอกกรอบของความคิดที่ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยเดิม ความยืดหยุ่นทำให้สามารถมองเห็นสิ่งต่างๆ ในแง่มุมใหม่ สามารถปรับเปลี่ยนได้ไม่ตายตัว ความคิดยืดหยุ่นเป็นรูปแบบความคิดพื้นฐานที่นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดยืดหยุ่นเป็นส่วนช่วยเสริมคุณภาพความคิดให้ดียิ่งขึ้น เพราะคนที่มีความคิดยืดหยุ่นจะไม่ปิดกั้นความรู้ ยอมรับการมีข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้นได้ ยินดีรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างหรือ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรงกันข้าม ความคิดยืดหยุ่นแบ่งออกเป็นความคิดความยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที และความคิดความยืดหยุ่นทางการดัดแปลง สอดคล้องกับแนวคิดของ Kamchorn Soonpongsri [8] ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับจินตนาการไว้ว่า เมื่อเอ่ยถึงคำว่าจินตนาการแล้ว หลายคนมักจะนึกถึงการสร้างสรรค์ศิลปะ และมองย้อนกลับไปว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล และเป็นสิ่งที่ไกลตัวออกไป แต่พิจารณาให้ถ่วงถ่วงแล้ว จะพบว่าจินตนาการนั้นเป็นสิ่งที่เกิดมาอยู่ในตัวมนุษย์เราด้วยกันทั้งหมด หากแต่สภาพแวดล้อมที่แตกต่างจึงทำให้รูปแบบของจินตนาการในชีวิตประจำวัน เกิดความแตกต่างและไร้ซึ่งความคล้ายคลึงกัน สิ่งที่โดดเด่นและเกิดขึ้นจากจินตนาการคือ การสร้างสรรค์ เพราะการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งเปรียบเสมือนการเพิ่มพูนพลังในการคิด และแสดงออก ดังนั้นหากเราคิดที่จะใช้จินตนาการ ด้วยแนวคิดที่สร้างสรรค์ต่อสังคมอยู่เสมอ ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่คนหมู่มากเมื่อสององค์ประกอบนี้รวมกันจึงก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีความคิด ที่ยืดหยุ่น และมีจินตนาการที่หลากหลายตรงตามรูปแบบการบริหารงานของวิทยาลัยทางด้านศิลปกรรมและนาฏกรรม

องค์ประกอบที่ 2 วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ

วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 6 ตัวแปร เป็นองค์ประกอบที่มีค่า Eigenvalues ในระดับที่มากกว่า 1 ถือได้ว่าเป็นหนึ่งองค์ประกอบ ถึงแม้ว่าจะมีค่าไม่สูงมากแต่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม เห็นความสำคัญขององค์ประกอบดังกล่าวค่อนข้างน้อย แต่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบนี้เพื่อให้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีวิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ ในการบริหารสถานศึกษา สืบเนื่องมาจากองค์ประกอบดังกล่าวเป็นการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออก ถึงการมองภาพในอนาคตอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ได้นั้น ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวประกอบด้วยตัวแปรที่ได้จากการวิจัย คือ การให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างภาพอนาคต การถ่ายทอดแนวคิดให้ผู้มีระดับฟังเข้าใจตรงกัน การแก้ไขปัญหาโดยอาศัยการมีส่วนร่วม การมองภาพอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและมีกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงการทบทวนเป้าหมายทุกระยะเพื่อความชัดเจนร่วมกัน สอดคล้องกับแนวความคิดของ Sukanya Srisacom [9] ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า เป็นการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการโดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และความคิด มาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ โดยในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนอย่างมีคุณภาพและประสบผลสำเร็จ จากผลการวิจัยและแนวคิดสนับสนุนดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า องค์ประกอบด้าน วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ นั้น เป็นส่วนจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาที่ขาดไม่ได้ในทุกสถานศึกษาเพราะทุกองค์กรและทุกสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร ดังนั้นสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ก็เช่นเดียวกัน จำเป็นต้องมีองค์ประกอบดังกล่าว เพื่อให้การบริหารมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และส่งผลอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาด้วยเช่นกัน

องค์ประกอบที่ 3 ความไว้วางใจ

ความไว้วางใจ สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร เป็นองค์ประกอบที่มีค่า Eigenvalues อยู่ในระดับที่มากกว่า 1 ถือได้ว่าเป็นหนึ่งองค์ประกอบ ถึงแม้ว่าจะมีค่าค่อนข้างต่ำ แต่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรมให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบดังกล่าวค่อนข้างน้อย แต่ควรจะต้องมีองค์ประกอบ ด้านความไว้วางใจ ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เป็นภาวะผู้นำที่สร้างสรรค์ อันสืบเนื่องมาจาก องค์ประกอบดังกล่าว เป็นการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งองค์ประกอบนี้ประกอบด้วยตัวแปรคือ การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล การเชื่อมั่นและมั่นใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา และการมอบหมายงานตามความสามารถของแต่ละบุคคลในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Cook & Wall [10] ศึกษาเกี่ยวกับความไว้วางใจว่า เป็นความเชื่อมั่นต่อเจตนาของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร รวมทั้งความมั่นใจในความสามารถของเพื่อนร่วมงาน และผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Shaw [11] ได้กล่าวไว้ว่าความไว้วางใจ เป็นความเชื่อในการกระทำของบุคคล ที่จะสอดคล้องกับความคาดหวังทางบวกของผู้ไว้วางใจ โดยเมื่อเรามีความไว้วางใจในบุคคล ก็ตั้งสมมติฐานไว้ว่า บุคคลนั้นจะแสดงพฤติกรรมในทางที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของเรา ตลอดจนมีความตั้งใจ และมีความสามารถในการที่จะปฏิบัติ เพื่อบรรลุความต้องการของเราได้ และได้อธิบายเกี่ยวกับความไว้วางใจเกิดขึ้นไว้ 3 ประการ ได้แก่ 1) การทำงานให้บรรลุเป้าหมาย 2) ความซื่อสัตย์และจริงใจ 3) การแสดงออกซึ่งความห่วงใย ดูแล เอาใจใส่

7.2 อภิปรายผลการวิจัยการศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

1) องค์ประกอบด้านความยืดหยุ่นและจินตนาการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมของตัวแปรอยู่ในระดับมาก และทุกตัวแปรค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งบางส่วนสอดคล้องกับแนวคิดของ Charinee siguljoy, et.al [12] ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อบรรยากาศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ไม่ว่าการณ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ และ
จินตนาการ ที่ความยืดหยุ่นอยู่ในระดับมาก กล่าวได้ว่าองค์ประกอบความยืดหยุ่นเป็นหนึ่งในองค์ประกอบ

สำคัญในการบริหารสถานศึกษา และงานวิจัยของ Porntip Pankong [13] ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร
โรงเรียน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ความมีจินตนาการ ความยืดหยุ่น และความมีวิสัยทัศน์ โดยเรียงลำดับตาม
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สรุปผลได้ว่า องค์ประกอบด้านความยืดหยุ่นและจินตนาการจัดเป็นองค์ประกอบทางภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ที่จำเป็นต้องมี สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

2) องค์ประกอบด้านความไว้วางใจ อยู่ในระดับรองลงมา มีค่าเฉลี่ยรวมของตัวแปรอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ Wattana Pakika [14] ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัย
พบว่าองค์ประกอบด้าน จินตนาการ ความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ ความไว้วางใจ บางส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา ศิลา [15]
วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน
เขตบางเขน (เครือข่ายที่ 19) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับ คือ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการไว้วางใจ
ด้านการเจรจาต่อรอง ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบริหารเวลา กล่าวได้ว่า
องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทางด้านความไว้วางใจ เป็นองค์ประกอบเสริม ที่ไม่ได้อยู่ในอันดับแรกหรือเป็น
องค์ประกอบหลัก แต่ก็จำเป็นต้องมีในการบริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ด้วยเช่นกัน

3) องค์ประกอบด้านวิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยรวมมีค่าน้อยที่สุด แต่ผลค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน
บางส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Duangkhae Kumnok [15] ซึ่งศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านความ
ยืดหยุ่น และด้านจินตนาการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการแก้ไขปัญหา กล่าวได้ว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ได้ให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบด้านวิสัยทัศน์ค่อนข้างสูงและการแก้ไขปัญหา
ค่อนข้างน้อย แต่ก็ยังเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบที่ผู้บริหารควรมีภาวะดังกล่าว

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1) ความยืดหยุ่นและ
จินตนาการ 2) วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติ 3) ความไว้วางใจ ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดนโยบายในการส่งเสริม
และพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของหน่วยงานต้นสังกัดได้

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ จึงควรวิจัยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2
ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] Kittkhan Patipan. 2017. https://www.academia.edu/8634471/Creative_Leadership. 15 October 2017.
- [2] Chernin, P. 2001. **Creative leadership** : The strength of ideas The power of the imagination. Vital Speeches of the Day, 68(8), p.245.
- [3] Bennis, W. 2002. **Creative Leadership**. [ABI]. Bangkok : Chulalongkorn University.
- [4] Ibbotson, Piers & Darso, Lotte. 2008. Directing creative: The art and craft of Creative Leadership. **Journal of Management and Organization**, 14 (5), p. 548-559.
- [5] Hair, J. et.al. 2010. **Multivariate data Analysis** : A global perspective. (7th ed). New Jersey : Pearson Education Inc Joreskog.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- [6] Boonchan Sisan. 2014. **Research methodology in educational administration.** Bangkok : Mean Service Supply Limited Partnership.
- [7] Sarisa Patesin. 2011. **The brain training technique Solution Strategy Success.** Bangkok : Thai quality book.
- [8] Kamchorn Soonpongsri. 2012. **AESTHETICS.** Bangkok : Chulalongkorn University.
- [9] Sukanya Srisacorn. 2004. **The Development of problem solving ability of Eighth grade students taught by future problem solving technique. Master of Education.** Department of Curriculum and Instruction Graduate School Silpakorn University.
- [10] Cook, J. & Wall, T. 1980. New work attitude measures of trust : organizational commitment and personal need non-fulfillment. **Journal of Occupational Psychology**, 53, 39-52
- [11] Shaw, R. B. 1997. **Trust in the balance.** 2nd ed. San Francisco : Jossey-Bass.
- [12] Charinee siguljoy, et.al. 2015. **The Creative Leadership of School of School Administrators which Affected Schools Atmosphere under the Office of Chachoengsao Primary Education-Area 2.** M.Ed.; Educational Administration Srinakharinwirot University.
- [13] Porntip Pankong. 2016. **Creative Leadership/School Administrator/ Chonburi Primary Educational Service Area Office 3.** M.Ed.; Educational Administration Burapha University.
- [14] Wattana Pakika. 2017. **Developing Creative Leadership Program for School Administrators.** Ed.D, Educational Administration and Development Mahasarakham University.
- [15] Duangkhae Kumnok. 2016. **A Study of the Creative Leadership of the School Administrators under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 6.** M.Ed.; Educational Administration Nakhon Ratchasima Rajabhat University.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้